

Område: Sundhedsområdet
Afdeling: Afdelingen for Kommunesamarbejde
Journal nr.:
Dato: 14. december 2011
Udarbejdet af: Karina Andersen
E-mail: Karina.Andersen@regionsyddanmark.dk
Telefon: 7663 1222

Samarbejdet på sundhedsområdet med kommunerne og almen praksis

Dette notat giver en kort introduktion til en række af de områder, som Sundhedssamordningsudvalget skal beskæftige sig med.

Sundhedsaftaler 2011-14

Regionsråd og kommunalbestyrelser har i 2010 arbejdet med den lovpligtige gennemgang og revision af *sundhedsaftalerne*. Sundhedsaftaler for perioden 2011-14 blev godkendt af Sundhedsstyrelsen den 29. marts 2011.

Sundhedskoordinationsudvalget har udarbejdet en grundaftale, som indgår i sundhedsaftalerne med samtlige kommuner, og som beskriver alle væsentlige dele af samarbejdet.

Sundhedskoordinationsudvalget har endvidere udformet en *vision for det tværsektorielle samarbejde* på sundhedsområdet – ”Fælles Sundhed” - hvor der fokuseres på en række temaer for udviklingen af samarbejdet i de kommende år med det sigte at skabe et samlet sundhedsvæsen, der sikrer sammenhængende forløb for patienterne. Opfølgningen på visionen er i gang. Der arbejdes med at konkretisere visionens initiativer og gøre dem målbare. Arbejdet forventes præsenteret på en politisk konference med kommunerne i efteråret 2012.

Der planlægges endvidere en *midtvejsevaluering* af arbejdet med sundhedsaftalerne, som forventes afsluttet efteråret 2012. Midtvejsevalueringen vil blandt andet tage udgangspunkt i politiske møderunder mellem Region Syddanmark og kommunerne. I løbet af foråret udsendes invitationer til kommunernes sundhedspolitikere. På disse politiske møderunder bliver der mulighed for at drøfte det aktuelle samarbejde samt forventninger til det fremtidige, herunder input til den næste generation af sundhedsaftaler, som skal foreligge med udgangen af 2014.

Indsats for personer med kronisk sygdom

Som ramme for den overordnede indsats for *personer med kronisk sygdom* har region og kommuner udarbejdet en tværsektoriel strategi for kronisk sygdom ”Indsatsen for personer med kronisk sygdom i Region Syddanmark”. Som led i implementeringen af strategien er der udarbejdet patientforløbsprogrammer for fire sygdomsområder: kronisk hjertesygdom, diabetes, kronisk obstruktiv lungesygdom samt rygområdet. Forløbsprogrammerne er udarbejdet i et samarbejde mellem kommunerne og regionen som afsæt for udvikling af det tværfaglige og tværsektorielle samarbejde. Der er på en række områder sat udviklingsprojekter i gang for perioden 2010-12, finansieret af den statslige pulje til styrkelse af indsatsen for den kroniske patient. Flere af projekterne udføres i samarbejde mellem region og kommuner.

I Region Syddanmarks strategi for kvalitetsudvikling i sundhedsvæsenet i 2011-2014 er et af de prioriterede indsatsområder *systematisk kronikeromsorg*. Formålet er at konsolidere kronikeromsorgen i almen praksis og på sygehuse som afsæt for at styrke det tværsektorielle samarbejde om kronikeromsorgen. Til at understøtte en systematisk kronikeromsorg er der med udgangspunkt i kronikerstrategiens mål og visioner iværksat en række konkrete initiativer.

Indlæggelses- og udskrivningsforløb

I sundhedsaftalerne forankres de *samarbejdsaftaler* og andre aftaler, der lægger retningslinjerne for det daglige samarbejde mellem sektorerne om patienter. Et fremtrædende eksempel herpå er den regionale samarbejdsaftale SAM:BO – samarbejdsaftale om borger/patientforløb på det somatiske område, som blev implementeret i 2009. De foreløbige erfaringer tyder på, at implementeringen er velgennemført, og der udtrykkes fra de lokale samordningsfora tilfredshed med aftalens funktion i det daglige.

I sundhedsaftalerne for 2011-14 indgår en særskilt samarbejdsaftale om alvorligt syge og døende, som en del af SAM:BO. Aftalen beskriver samarbejde og kommunikation omkring pleje af syge og døende i eget hjem, på sygehus, med bistand fra palliativt team og på hospice. Tilsvarende er det tværsektorielle samarbejde om gravide og nyfødte forankret i sundhedsaftalerne. Samarbejdet om svangreomsorgen beskrives nærmere i den fødeplan, som regionsrådet har godkendt december 2010. I sundhedsaftalerne indgår endelig samarbejdsaftaler om respirationspatienter og hjemmedialyse samt ledsagelse.

Elektronisk kommunikation på sundhedsområdet

Samarbejdet mellem sektorerne er forankret i sundhedsaftalerne og bygger i høj grad på dialog og kommunikation. Der satses således på fælles og koordineret *implementering af it-understøttelse* af samarbejde på de områder, hvor der indgås konkrete samarbejdsaftaler: SAM:BO – samarbejdsaftale om borger/patientforløb på det somatiske område, forsendelse af genoptræningsplaner, forsendelse af fødselsanmeldelser, elektronisk kommunikation mellem praktiserende læger og hjemmeplejen mv. It-kommunikationen på sundhedsområdet er i Region Syddanmark betydeligt længere fremme end i de øvrige regioner. Desuden iværksættes pilotprojekter med anvendelse af telemedicin og *velfærdsteknologi* på områder, hvor der findes tilgængelig teknologi.

Digitaliseringsindsatsen har været forankret i en fælles it-strategi for tværsektoriel kommunikation, som blev vedtaget i 2007. Der er nu nedsat ny fælles it-styregruppe, som har til opgave at revidere it-strategien, så de nye indsatsområder i sundhedsaftalerne for 2011-14 kan understøttes med it-redskaber og telemedicin.

Forebyggelse og sundhedsfremme

Den overordnede arbejds- og opgavefordeling for *patientrettet forebyggelse* fastlægges i sundhedsaftalerne, mens kommuner, almen praksis og sygehuse lokalt – via de lokale samordningsfora – samarbejder om udmøntning heraf. Regionen yder i henhold til Sundhedslovens § 119 *rådgivning* til kommunerne om forebyggelse og sundhedsfremme. Rammerne for regionens rådgivning er fastlagt i sundhedsaftalerne mellem region og kommunerne, og er med sundhedsaftalen for 2011-14 yderligere underbygget med en fælles strategi for rådgivningsfunktionen.

I 2010 har Region Syddanmark gennemført en regional *sundhedsprofilundersøgelse* som en del af en landsdækkende sundhedsprofilundersøgelse. I februar 2011 blev resultaterne fra undersøgelsen præsenteret i en samlet regional rapport. Region Syddanmark samarbejder med kommunerne om formidling af resultaterne samt tilbyder kommunerne rådgivning om, hvordan data kan bringes i anvendelse. I 2012 planlægges den nye sundhedsprofilrunde i dialog med kommunerne. Undersøgelsen gennemføres i februar-april 2013, og resultaterne foreligger i februar 2014.

Regionen samarbejder med kommuner om fælles *udviklings- og forskningsprojekter*. Formålet er at bidrage til at skabe ny viden, der bidrager til effektive forebyggelsesindsatser og øget folkesundhed. Både regionen og kommunerne har et fælles ønske om at fastholde og styrke forskningssamarbejdet.

Region Syddanmark tager i 2012 initiativ til en drøftelse med kommunerne om ønskerne og mulighederne for kommende forskningsinitiativer inden for forebyggelsesområdet.

Monitorering og opfølgning på sundhedsaftaler

Arbejdet med monitorering og opfølgning på sundhedsaftalerne ligger i første række hos de lokale samordningsfora, respektive de psykiatriske samordningsfora, som én gang årligt skal afgive en rapport til sundhedskoordinationsudvalget om samarbejdet inden for sundhedsaftalernes indsatsområder. Der er i grundaftalen for 2011-14 indarbejdet forslag om udvikling af en *fælles kvalitetsstrategi* for kommuner og region med fokus på tværsektorielle patientforløb, sektorovergange og snitflader.

Samarbejde med almen praksis

Der foregår et løbende samarbejde mellem regionen, de praktiserende læger og kommunerne omkring sikring af lægedækningen. Det går rigtig godt med dette arbejde. Der er allerede etableret sundhedshuse flere steder i regionen og i forbindelse med en central pulje til etablering af sundhedshuse er der bevilget støtte til etablering af sundhedshuse i Bogense, Nordborg, Skærbæk, Rudkøbing og Ærø. Disse projekter er i fuld gang i et samarbejde mellem regionen og de respektive kommuner.

Et af omdrejningspunkterne i samarbejdet med almen praksis er understøtning af de praktiserende lægers indsats for personer med kronisk sygdom. Der tilbydes fortsat fra regionens side massiv støtte til almen praksis i forhold til understøtning af systematisk og planlagt, populationsorienteret kronikeromsorg i almen praksis.

Med den nye overenskomst på almenlægeområdet er det desuden et krav, at der i hver kommune nedsættes et kommunalt-lægeligt udvalg. Formålet med udvalgene er, at lægerne og kommunerne får en styrket dialog og et mere integreret samarbejde. De kommunalt-lægelige udvalg skal fremover foretages en årlig evaluering af samarbejdet mellem kommunen og lægerne i kommunen og indberette denne til samarbejdsudvalget for almen lægegerning. Det er indtrykket, at udvalgene er etableret i mange kommuner og at samarbejdet går godt.